

KRIISI PUOLUEESSA

Edustajakokouksen edellä käyty väittely on kehittynyt jo kyllin laajaksi. Pienistä mielipide-eroavuuksista ja erimielisyyksistä on kehittynyt suuria, niin kuin tapahtuu aina, kun pidetään kiinni pikku virheestä ja vastustetaan kaikin voimin sen oikaisemista, tai kun yhden taikka muutaman henkilön tekemään pikku virheeseen takertuvat sellaiset ihmiset, jotka tekevät suuren virheen.

Näin kehittyvät aina erimielisyydet ja hajaannukset. Näin mekin olemme päätyneet pienistä erimielisyyksistä syndikalismiin, joka merkitsee täydellistä luopumista kommunistista ja väistämätöntä puolueen jakautumista, ellei puolue osoittaudu kyllin terveeksi ja voimakkaaksi voidakseen parantua taudistaan nopeasti ja perin pohjin.

Täytyy olla miehuutta katsoa karvasta totuutta suoraan silmiin. Puolue on sairas. Puoluetta puistattaa kuumetauti. Kysymys on nyt vain siitä, puistattaako tauti yksinomaan „kuumeisia huippukerroksia” ja niistäkin ehkä vain moskovalaisia vai vaivaako se koko elimistöä. Ja pystyykö elimistö viimeksi mainitussa tapauksessa muutamassa viikossa (ennen puoluekokousta ja itse puoluekokouksessa) täysin tervehtymään ja tekemään mahdolltomaksi taudin uusiutumisen vai muodostuuko tauti pitkälliseksi ja vaaralliseksi.

Mitä on tehtävä puolueen tervehtyttämiseksi mahdollisimman nopeasti ja täydellisesti? Sitä varten on tarpeen, että *kaikki* puolueen jäsenet ryhtyvät *tutkimaan* aivan kylmäverisesti ja mitä huolellisimmin 1) erimielisyyksien olemusta ja 2) puolueen sisäisen taistelun kehitystä. Kumpikin on välttämätöntä, sillä erimielisyyksien olemus

paljastuu, selviää ja konkretisoituu (ja hyvin usein myös muuttuu) *taistelun kulussa*, joka eri vaiheiden läpi kehityessään osoittaa meille, että taisteluun osallistuvien kokoomus ja lukumäärä, kannanotot taistelussa j.n.e. *eivät ole* samanlaisia kaikkien vaiheiden aikana. On *tutkittava* asiaa puolin ja toisin ja vaadittava ehdottomasti mitä tarkimpia, julkaistuja asiakirjoja, jotka voidaan kaikin puolin tarkastaa. Joka uskoo sanaan, se on auttamaton pölkkyä, jolle viitataan kintaalla. Jos *ei ole* asiapapereita, on kuulusteltava *kummankin* osapuolen tahi useiden osapuolien todistajia, heitä on ehdottomasti „kuulusteltava tiukasti” ja vierasmiesten läsnäollessa.

Yritän esittää jäsenyyksen muodossa oman käsitykseni erimielisyyksien olemuksesta sekä eri taisteluvaiheiden kehityksestä.

1. vaihe. Ammattiliittojen V yleisvenäläinen konferenssi, 2.—6. marraskuuta. Taistelu alkaa. Keskuskomitean jäsenistä esiintyvät „taistelijoina” vain Trotski ja Tomski. Trotski sinkauttaa „siivekkäät sanat” ammattiliittojen „ravistelusta”. Tomski väittää kiivaasti vastaan. Suurin osa KK:n jäsenistä seuraa syrjästä. He tekivät erittäin suuren virheen (ja minä ensi kädessä) siinä, että „emme huomanneet” V konferenssin hyväksymiä Rudzutakin teesejä „ammattiliittojen tuotannollisista tehtävistä”. Ne ovat *koko* väittelyn *kaikkein* tärkein asiakirja.

2. vaihe. Keskuskomitean täysistunto marraskuun 9 p:nä. Trotski esittää „teesien alustelman” „Ammattiliitot ja niiden merkitys vastedes”, missä ajetaan „ravistelu”-politiikkaa, jota *verhotaan* tai kaunistellaan puhumalla ammattiliittojen „mitä raskaimmasta kriisistä” ja uusista tehtävistä ja menetelmistä. Tomski, jota Lenin kannattaa tarmokkaasti, on sitä mieltä, että kiistojen painopiste on juuri „ravistelemisessä”, jolla on yhteyttä Tsektranin * toiminnassa ilmenneisiin virheisiin ja liialliseen byrokratismiin. Samalla Lenin tekee kiistassa muutamia ilmeisen liioiteltuja ja siitä syystä virheellisiä „hyökkäyksiä”, minkä vuoksi käy tarpeelliseksi „puskuriryhmä”, jonka muodostaakin 10 KK:n jäsentä (siihen kuuluvat myös Buharin ja Zinovjev, mutta ei Trotski eikä Lenin). „Puskuri” päättää, että „erimielisyyksiä ei oteta laajan käsittelyn alaisiksi”,

* Ks. II. huomautusta. Suom.

peruuttaa Leninin alustuksen (ammattiliitoille) ja määrää alustajaksi Zinovjevin käskien häntä „pitämään asiallisen, ei-väittäelyhenkisen alustuksen”.

Trotskin teesit hylätään. Hyväksytään Leninin teesit. Lopullisessa muodossaan päätöslauselma menee läpi äänimäärin 10 puolesta 4 vastaan (Trotski, Andrejev, Krestinski ja Rykov). Tässäkin päätöslauselmassa puolletaan „työn sotilaallistamisen terveitä muotoja”, tuomitaan „sentralismin ja sotilaallisten työtapojen muuttuminen byrokraatismiksi, mielivaltaisuuudeksi ja kaavamaisuudeksi” j.n.e. Tsektrania kehoitetaan „osallistumaan toimeliaammin Yleisvenäläisen Ammattiliittojen Keskusneuvoston kaikkeen toimintaan kuuluen siihen samanlaisin oikeuksin kuin muut ammattiliitot”.

KK valitsee ammattiliittovaliokunnan, valitsee siihen myös тов. Trotskin. Trotski kieltäytyy osallistumasta valiokunnan toimintaan, ja jo *yksistään* tämä askel paisuttaa тов. Trotskin alun perin tekemää virhettä, mikä johtaa sittemmin ryhmäkuntaisuuteen. Ilman tuota askelta тов. Trotskin virhe (erheellisten teesien esittäminen) olisi ollut varsin vähäinen, sellainen, jollaisia poikkeuksetta kaikki KK:n jäsenet ovat jolloinkin tehneet.

3. vaihe. Vesiliikennetyöläisten selkkaus Tsektranin kanssa joulukuussa. KK:n täysistunto joulukuun 7 pnä. Tärkeimpinä „taistelijoina” eivät esiinny enää Trotski ja Lenin, vaan Trotski ja Zinovjev. Ammattiliittovaliokunnan puheenjohtajana Zinovjev selvitteli vesiliikennetyöläisten ja Tsektranin välistä joulukuun selkkausta. Joulukuun 7 pnä pidetään KK:n täysistunto. Zinovjev esittää käytännöllisen ehdotuksen: muutettakoon heti Tsektranin kokoonpanoa. KK:n enemmistö on sitä vastaan. Rykov asettuu Zinovjevin kannalle. Hyväksytään Buharinin päätöslauselmaehdotus, jonka käytännöllinen osa puhuu kolmelta neljäosaltaan vesiliikennetyöläisten puolesta, kun taas johdanto, hylättyään ammattiliittojen „uudestijärjestelyn ylhäältäkäsin” (3. pykälä), hyväksyy paljon puhutun „tuotannollisen demokratian” (5. pykälä). Meidän ryhmä KK:n jäseniä jää vähemmistöksi; me vastustamme Buharinin päätöslauselmaa pääasiallisesti siksi, että pidämme „puskuria” paperi-„puskurina”, sillä Trotskin syrjäytyminen ammattiliittovaliokunnan toiminnasta on tosiasiallisesti taistelun jatkamista ja sen laajentamista KK:n ulkopuolelle. Me ehdotamme

määrättäväksi puolueen edustajakokouksen helmikuun 6 päiväksi 1921. Ehdotus hyväksytään. Sitten edustajakokousta lykätään maaliskuun 6 päivään etäisten reuna-alueiden vaatimuksesta.

4. vaihe. Neuvostojen VIII edustajakokous. Trotski julkaisee joulukuun 25 p:n „kannanottojaan esittelevän kirjasensa” „Ammattiliittojen merkitys ja tehtävät”. Muodollisen demokratismien kannalta katsoen Trotskilla oli ehdottomasti oikeus esittää kannanottonsa, koska KK oli joulukuun 24 p:n myöntänyt väittelyvapauden. Vallankumouksellisen tarkoituksenmukaisuuden kannalta katsoen se oli jo virheen tavatonta paisuttamista, *ryhmäkunnan muodostamista* virheellisen kannanoton pohjalla. Kirjaseen on lainattu KK:n joulukuun 7 p:n hyväksymästä päätöslauselmasta vain se, mikä koskee „tuotannollista demokratiaa”, mutta *ei* sitä kohtaa, jossa vastustetaan „uudestijärjestelyä ylhäältäkin”. Joulukuun 25 p:n Trotski lyö murskaksi „puskurin”, jonka Buharin loi joulukuun 7 p:n Trotskin tukemana. Kirjaseen sisältö on kauttaaltaan, alusta loppuun saakka „ravistelu”-henkinen. Kirjasessa *ei ole* kuitenkaan onnistuttu osoittamaan „uusia” „tehtäviä ja menetelmiä”, joiden olisi pitänyt kaunistella tai verhota tai puoltaa „ravistelua”, ellei oteta huomioon konstikkaita periaatteettomia sanontoja („tuotannollinen ilmapiiri”, „tuotannollinen demokratia”), jotka ovat teoreettisesti virheellisiä ja asialliselta osaltaan sisältyvät täydellisesti tuotantopropagandan käsitteeseen, tehtäviin ja puitteisiin.

5. vaihe. Väittely tuhansien, koko Venäjää edustavien vastuunalaisten puoluejohtajien edessä, Neuvostojen VIII edustajakokouksessa olleessa VKP:n puolueeryhmässä, joulukuun 30 p:n. Väitellään täyttä päätä. Zinovjev ja Lenin toisaalta, Trotski ja Buharin toisaalta. Buharin tahtoi „puskuroida”, mutta puhuu vain Leniniä ja Zinovjevia vastaan sanomatta sanaakaan Trotskia vastaan. Buharin lukee lyhyen otteen teeseistään (ne julkaistiin tammikuun 16 p:n), mutta *vain* sen, jossa ei puhuta mitään kommunistista luopumisesta ja syndikalismiin siirtymisestä. Shljapnikov lukee („työläisopposition” nimissä) syndikalistisen ryhmäohjelman¹⁶, jonka tov. Trotski on jo aikaisemmin pannut aivan matalaksi (hänen ryhmäohjelmansa 16. teesi) ja jota kukaan (osittain kai juuri siitä syystä) ei ota vakavalta kannalta.

Minä puolestani pidän joulukuun 30 päivän väittelyn tärkeimpänä tapahtumana Rudzutakin teesien esittämistä. Tosiainkin: ei tov. Buharin eikä tov. Trotski — kumpikaan ei voinut sanoa mitään niitä vastaan, vaan keksivät vielä sellaisen jutun, että „parhaimman osan” näistä teeseistä olivat laatineet muka *tsektranilaiset* Holzmann, Andrejev ja Ljubimov. Ja niinpä Trotski teki varsin riemukkaasti ja lupsakasti pilaa Leninin epäonnistuneesta „diplomatiasta” — että Lenin muka halusi „rauentaa, estää” väittelyn, etsi „ukkosenjohdatinta” ja „tarttuikin kädellään sattumalta Tsektraniin eikä ukkosenjohdattimeen”.

Jutun kumosi heti silloin, joulukuun 30 pnä, Rudzutak, joka sanoi, ettei „Ammattiliittojen Keskusneuvostossa sinänsä” ole olemassakaan Ljubimovia, että Holzmann äänesti Keskusneuvoston puhemiehistössä Rudzutakin teesejä vastaan ja että ne oli laatinut valiokunta, johon kuuluivat Andrejev, Tsyperovitsh ja Rudzutak.

Olettakaamme kuitenkin hetkiseksi, että tovereiden Buharinin ja Trotskin keksimässä jutussa on perää. Mikään ei lyö heitä niin täydellisesti kuin sellainen olettamus. Kun kerran „tsektranilaiset” ovat lisänneet Rudzutakin päätöslauselmaehdotukseen omia „uusia” aatteitaan, kun kerran Rudzutak on ne hyväksynyt, kun kaikki ammattiliitot ovat hyväksyneet tämän päätöslauselman (2.—6. marraskuuta!!) ja kun Buharin ja Trotski eivät voi mitenkään vastustaa tätä päätöslauselmaa, niin mitä siitä seuraa?

Siitä seuraa, että kaikki Trotskin esittämät erimielisyydet ovat keksittyjä, hänellä *ei ole mitään* „uusia tehtäviä ja menetelmiä” *eikä niitä ole* „tsektranilaisillakaan”, ammattiliitot ovat sanoneet sanansa kaikesta asiallisesta ja oleellisesta, antaneet hyväksymisensä ja *tehneet päätöksensä* ja vieläpä *jo ennen kuin kysymys otettiin esille KK:ssa*.

Jos jotakin on kovasti moitittava ja „ravisteltava”, niin ei suinkaan Ammattiliittojen Keskusneuvostoa, vaan pikemminkin VKP:n Keskuskomiteaa siitä, että se „ei huomannut” Rudzutakin teesejä ja tämän virheensä vuoksi antoi mitä sisällyksettömimmän väittelyn paisua. Tsektranilaisen virhettä (itse asiassa se ei ollut mikään hirveä, vaan aivan tavallinen virhe, joka ilmeni tiettyinä byrokritismin liioitteluna) ei voitu *salata* millään. Eikä sitä tarvitsekaan salata, kaunistella eikä puolustella, vaan oikaista. Siinä kaikki.

Ilmaisin Rudzutakin teesien sisällön joulukuun 30 p:nä esittämällä neljä kohtaa: 1) tavallinen demokratismi (ilman mitään liioitteluja, ilman mitään luopumista KK:n oikeudesta „nimittää” j.n.e., mutta myös ilman sitä, että puolustetaan itsepintaisesti eräiden „nimitettyjen” virheitä ja äärimmäisyyksiä, jotka vaativat oikaisemista); 2) tuotantopropaganda (tähän sisältyy kaikki, mikä on asiallista selaisissa kankeissa, naurettavissa, teoreettisesti virheellisissä „kaavoissa” kuin „tuotannollinen demokratia”, „tuotannollinen ilmapiiri” j.n.e.). Meillä on muodostettu *neuvostolaitos*: Yleisvenäläinen tuotantopropagandatoimisto. Sitä pitäisi tukea kaikin keinoin eikä pilata tuotannollista työtä *tuottamalla... huonoja teesejä*. Siinä kaikki; 3) luontoispalkinnot ja 4) kurinpidolliset toverioikeudet. Ilman 3. ja 4. kohtaa kaikki puheet „tuotannollisesta merkityksestä ja tehtävistä” y.m.s. ovat joutavaa periaatteetonta lorua, ja silti Trotskin „kannanottoja esittelevässä kirjassessa” on unohdettu nämä molemmat. Mutta Rudzutakilla ne on.

Joulukuun 30 p:n väittelystä puheen ollen minun on oikaistava vielä eräs virheeni. Sanoin: „Valtiomme ei itse asiassa ole työläisvaltio, vaan työläis- ja talonpoikaisvaltio.” Tov. Buharin huudahti oitis: „kenen?” Vastaukseksi viittasin juuri sitä ennen päättäneeseen Neuvostojen VIII edustajakokoukseen. Lukiessani nyt väittelyä koskevaa selostetta havaitsen, että olin väärässä ja tov. Buharin oli oikeassa. Minun olisi pitänyt sanoa: „Työläisvaltio on abstraktio. Tosiasiallisesti meillä on työläisvaltio, jonka erikoisuutena on ensinnäkin se, että maan väestöennemistönä eivät ole työläiset, vaan talonpojat, ja toiseksi se, että tässä työläisvaltiossa on virkavaltaisuuden vikaa.” Lukija, jolla on halua lukea puheeni kokonaan, näkee, että tämä oikaisu ei muuta perustelujani eikä liioin johtopäätöksiäni.

6. vaihe. Pietarin järjestö esittää Trotskin ryhmäohjelmaa vastaan tähdätyn „vetoimuksen puolueelle” ja Moskovan komitea esiintyy tätä vastaan („Pravda”, tammikuun 13 p:nä).

Yläportaassa muodostuneiden ryhmäkuntien taistelu vie siihen, että alajärjestöt puuttuvat asioihin. Se on suuri edistysaskel tervehtymistä kohti. Kummallista, että Moskovan komitea havaitsi „vaarallisen” puolen siinä, kun *Pietarin järjestö* esitti kannanottonsa, muttei halunnut huo-

mata *vaarallista puolta* siinä, kun tov. Trotski muodosti joulukuun 25 pnä ryhmäkunnan!!! Leikinlaskijat sanovat sellaista sokeutta (toispuolista sokeutta) „puskurilais-sokeudeksi”...

7. vaihe. Ammattiliittovaliokunta päättää työnsä ja esittää ryhmäohjelman (julkaisee tammikuun 14 pnä kirjasen, jonka otsikkona on „Ehdotus VKP:n X edustajakokouksen päätökseksi ammattiliittojen merkityksestä ja tehtävistä”¹⁷ ja jonka on allekirjoittanut 9 KK:n jäsentä: Zinovjev, Stalin, Tomski, Rudzutak, Kalinin, Kamenev, Petrovski, Artjom ja Lenin sekä ammattiliittovaliokunnan jäsen Lozovski; toverit Shljapnikov ja Lutovinov „loikkasivat” kaiketi „työläisopposition” puolelle). Se julkaistiin „Pravdassa” tammikuun 18 pnä ja tällöin sen allekirjoittivat myös Schmidt, Tsyperovitsh ja Miljutin.

„Pravdassa” julkaistaan tammikuun 16 pnä kaksi ryhmäohjelmaa: Buharinin (allekirjoitus: „Toveriryhmän valtuuttamina Buharin, Larin, Preobrazhenski, Serebrjakov, Sokolnikov, Jakovleva”) ja Sapronovin (allekirjoitus: „Ryhmä tovereita, jotka ovat demokraattisen sentralismin kannalla”, Bubnov, Boguslavski, Kamenski, Maksimovski, Osinski, Rafail, Sapronov)¹⁸. Moskovon komitean laajennetussa kokouksessa tammikuun 17 pnä esiintyvät sekä näiden ryhmäohjelmien kannattajat että „ignatovilaiset” (teesit julkaistiin „Pravdassa” tammikuun 19 pnä allekirjoituksin: Ignatov, Orehov, Korzinov, Kuranova, Burovtsev, Maslov)*.

Havaitsemme tässä toisaalta yksimielisyyden lisääntymistä (sillä KK:n 9 jäsenen ryhmäohjelma on täysin sopu-soinnussa V yleisvenäläisen ammattiliittokonferenssin päätöksen kanssa) ja toisaalta eripuraisuutta ja hajaannusta. *Aatteellisen* hajaannuksen kohokohtana ovat tällöin Buharinin ja kumpp. teesit. Tämä on niitä „käänteitä”, joista marxilaiset aikoinaan sanoivat sattuvasti: „käännne ei ole niinkään historiallinen kuin hysteerinen.” 17. teesissä sanotaan: ....„nykyhetkellä on välttämätöntä tehdä nämä ehdokkaat *pakollisiksi*” (nimittäin ammattiliittojen esittämät vastaavien „pää- ja keskushallintojen” jäsenehdokkaat).

* Puolueen on muuten vaadittava, että „ryhmäohjelma” esitettäessä niissä on kaikkien kyseisestä ryhmäohjelmasta vastuussa olevien tovereiden täydellinen allekirjoitus. „Ignatovilaiset” ja „sapronovilaiset” ovat täyttäneet tämän vaatimuksen, mutta sitä eivät ole tehneet „trotskilaiset”, „buharinilaiset” eivätkä „shljapnikovilaiset”, nämä viittaavat nimeämättä jätettyihin tovereihin, jotka ovat muka vastuussa kyseisestä ryhmäohjelmasta.

Se on täydellistä luopumista kommunismista ja asettumista syndikalismin kannalle. Se on tosiasiallisesti Shljapnikovin „valtion ammattiliitollistaminen”-tunnuksen toistamista; se on Korkeimman kansantalousneuvoston koneiston luovuttamista osa osalta vastaavien ammattiliittojen huostaan. Kun sanotaan: „esitän *pakolliset* ehdokkaat”, niin se on samaa kuin sanoa: „määrään”.

Kommunismi sanoo: proletariaatin etujoukko, kommunistinen puolue, johtaa puolueeseen kuulumattomia työläisjoukkoja valistamalla, kouluttamalla, opettamalla ja kasvattamalla näitä joukkoja (kommunismiin „koulu”), ensin työläisiä ja sitten myös talonpoikia, jotta nämä joukot voisivat keskittää ja lopulta keskittäisivät käsiinsä koko kansantalouden johdon.

Syndikalismi luovuttaa tuotantoaloittain jakautuneille puolueeseen kuulumattomille työläisjoukoille teollisuusalojen johdon („pää- ja keskushallinnot”) tehden siten puolueen tarpeettomaksi; se ei tee pitkäaikaista työtä joukkojen kasvattamiseksi eikä *koko kansantalouden* johdon keskittämiseksi *tosiasiallisesti* niiden käsiin.

VKP:n ohjelmassa sanotaan: „...*Ammattiliittojen tulee päättyä* lopulta siihen” (siis ne eivät ole päätyneet eivätkä ole vielä päätymissilläänkään siihen), „että ne keskittävät tosiasiallisesti omiin käsiinsä” (*omiin*, s.o. ammattiliittojen, s.o. kauttaaltaan yhteenliittyneiden *joukkojen* käsiin; kaikki näkevät, kuinka kaukana me vielä olemme siitä, jolloin voimme ensimmäisenkään kerran ryhtyä *tosiasiallisesti* keskittämään)... keskittävät minkä? „yhdeksi taloudelliseksi kokonaisuudeksi katsotun kansantalouden koko johdon” (ei siis teollisuusalojen eikä teollisuuden, vaan teollisuuden *ynnä* maatalouden j.n.e. johdon. Olemmeko jo lähellä sitä, että voimme tosiasiallisesti keskittää ammattiliittojen käsiin maatalouden johdon?). Ja VKP:n ohjelman seuraavissa lauseissa puhutaan „valtiollisen keskusjohdon” ja „laajojen työtätekevien joukkojen” välisestä „yhteydestä”, „ammattiliittojen *osallistumisesta* talouden hoitoon”¹⁹.

Jos ammattiliitot, jotka $\frac{9}{10}$:ltaan muodostuvat puolueettomista työläisistä, nimittävät teollisuuden johdon („pakolliset ehdokkaat”), niin mihin tarvitaan puoluetta? Se, mihin Buharin päätyi puheissaan, merkitsee logiikan, teorian sekä käytännön kannalta puolueen hajottamista, oikeammin syndikalistien erkanemista puolueesta.

„Päätökijänä” taistelussa oli tähän saakka ollut Trotski. Nyt Buharin on saanut pitkän „etumatkan” ja jättänyt Trotskin tyystin „varjoon”, aiheuttanut taistelussa aivan uuden suhteen, sillä hän on päätenyt virheeseen, joka on sata kertaa pahempi kuin kaikki Trotskin virheet yhteensä.

Kuinka Buharin saattoi mennä puheissaan jopa kommunistista luopumiseen saakka? Me tunnemme tov. Buharinin pehmeäluontoisuuden, mikä on niitä piirteitä, joiden vuoksi hänestä niin pidetään eikä voida olla pitämättä. Tiedämme, että häntä on monesti sanottu leikkisästi „pehmeäksi vahaksi”. Osoittautuu, että jok’ikinen „periaatteeton” mies, jok’ikinen „demagogi” voi kirjoittaa tähän „pehmeään vahaan” mitä hyvänsä. Näitä lainausmerkkeihin pantuja jyrkkiä sanontoja käytti tov. Kamenev väittelyssä tammikuun 17 p:nä, ja hänellä oli oikeus käyttää niitä. Mutta ei Kamenevin eikä kenenkään muunkaan päähän tietysti pälkähä *selittää* tapahtunutta periaatteettomaksi *demagogiaksi*, käsittää kaikkea vain siksi.

Päinvastoin. On olemassa ryhmäkuntataistelun objektiivinen logiikka, joka väistämättömästi johtaa parhaatkin ihmiset, jos he pitävät itsepintaisesti kiinni virheellisestä kannastaan, asennoitumiseen, mikä ei itse asiassa eroa lainkaan periaatteettomasta demagogiasta. Tällaisen opetuksen antaa ryhmäkuntasotien historia (esimerkki: „vperjodilaisten” ja menshevikkien liittoutuminen bolshevikkeja vastaan). Juuri sen tähden on tutkittava paitsi erimielisyyksien abstraktista olemusta myös sitä, miten ne konkreettisesti kehittyvät ja muuttuvat taistelun eri kehitysvaiheissa. Tammikuun 17 p:n väittely toi ilmi tämän kehityksen tuloksen²⁰. Nyt ei voida enää puoltaa „ravistelua” eikä liioin „uusia tuotannollisia tehtäviä” (sillä kaikki hyödyllinen ja asiallinen sisältyy Rudzutakin teeseihin). Ei jää muuta neuvoa kuin löytää itsestään, Lassalle’in sanontaa käyttäksemme, niin paljon „fyysillistä järjenvoimaa” (ja luonteenlujuutta), että tunnustaa virheensä, oikaisee sen ja kääntää VKP:n historian kyseisen lehden, tai... tai tarrautua kiinni mitään periaatteita „huomaamatta” jäljellä oleviin liittolaisiin, olkootpa he keitä hyvänsä. Jäljellä ovat ne, jotka kannattavat „demokratiaa” *mielettömyyteen asti*. Ja Buharin luisuu heidän puolelleen, syndikalismiin.

Samaan aikaan kun me kokoamme vähitellen riveihimme sen, mikä „demokraattisessa” „työläisoppositiossa” on ollut

tervettä, Buharinin täytyy tarrautua kiinni *epäterveeseen*. Tov. Bumazhnyi, huomattava tsekanilainen eli trotskilainen, ilmoitti tammikuun 17 p:nä olevansa valmis hyväksymään Buharinin syndikalistiset ehdotukset. „Sapronovilaiset” ovat menneet niin pitkälle, että puhuvat samassa teesissä (№ 3) ammattiliittojen „syvästä kriisistä” ja „byrokraattisesta kuoleutumisesta” ehdottaen samalla „ehdottoman” välttämättömänä „ammattiyhdistysten oikeuksien laajentamista tuotannossa”... kaiketi niiden „byrokraattisen kuoleutumisen” vuoksi. Voidaanko sellaiseen ryhmään suhtautua vakavasti? He ovat kuulleet puhuttavan ammattiliittojen tuotannossa esittämästä *osasta* ja pyrkien kiljumaan muita äänekkäämmin he ovat sanoa paukautaneet: „laajennettava oikeuksia” „byrokraattisen kuoleutumisen” vuoksi. Riittää, kun lukee heidän „käytännöllisten” ehdotuksiensa ensimmäiset rivit: „Korkeimman kansantalousneuvoston puhemiehistön asettaa Yleisvenäläisen Ammattiliittojen Keskusneuvoston kokous ja sen vahvistaa lopullisesti Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea”, — mitään muuta ei tarvitse lukea. Entä heidän „periaatteellinen” *demokraattinen* katsantokantansa? Kuulkaahan: (2. teesi)... „He (Zinovjev ja Trotski) edustavat itse asiassa saman ryhmän, *entisten talouden sotilaallistajain* ryhmän kahta virtausta”!!

Jos tämä otetaan vakavalta kannalta, niin tämä on pahinta menshevismistä ja eserräläisyyttä. Sapronovia, Osinskia ja kumpp. ei kuitenkaan voida ottaa vakavalta kannalta, koska nämä — mielestäni arvokkaat — työntekijät saavat säännöllisesti aina puolueen edustajakokouksen edellä („joka jumalan kerta tässä samassa paikassa”) jonkinlaisen rajun kuumeen puuskan, yrittävät ehdottomasti kiljaista muita äänekkäämmin („kaikkia muita äänekkäämpien kiljujien” ryhmä) ja kärsivät komeasti haaverin. „Ignatovilaiset” seuraavat „sapronovilaisten” jälkiä. Eri ryhmien liittoutuminen (varsinkin edustajakokouksen edellä) on tietenkin luvallista (ja samoin äänien pyydystäminen). Mutta se on tehtävä kommunismin (eikä syndikalismin) rajoissa ja tehtävä niin, ettei se herätä naurua. Kuka tarjoaa enemmän? Ne, jotka lupaavat puolueettomille enemmän „oikeuksia”, liittykööt yhteen, koska pidetään VKP:n edustajakokous!..

Kantanamme on tähän asti ollut: ei pidä puolustella virkavaltaisuuden äärimmäisyyksiä, vaan pitää oikaista virheet. Taistelu virkavaltaisuutta vastaan on pitkäaikaista ja työlästä. Äärimmäisyyksistä voidaan ja täytyy tehdä loppu heti. Sotilastyöntekijäin ja toimeen nimitettyjen arvovaltaa ei horjuta se, joka osoittaa vahingolliset äärimmäisyydet ja toimii niiden poistamiseksi, vaan se, joka estää niiden poistamista. Juuri sellaisiin äärimmäisyyksiin menivät eräät tsektranilaiset, joista sittenkin tulee (ja jotka ovat olleet) arvokkaita, hyödyllisiä työntekijöitä. Ei pidä hätyytää ammattiliittoja eikä keksiä erimielisyyksiä niiden kanssa, kun kerran ammattiliitot ovat hyväksyneet kaiken uuden, hyödyllisen ja asiallisen liittojen tuotannollisia tehtäviä koskevassa kysymyksessä ja itse tehneet siitä päätöksen. Ryhtykäämme siis tarmokkaasti ja yksimielisesti tekemään käytännöllistä työtä tällä pohjalla.

Nyt kantaamme on tullut lisäys: on taisteltava aatteellista sekasortoa ja niitä *epäterveitä* oppositioaineiksia vastaan, jotka menevät niin pitkälle, että kiistävät kaiken „talouden sotilaallistamisen”, kiistävät paitsi „toimeennimittämismetodin”, joka tähän saakka on käytännössä ollut vallitsevana, myös kaiken „nimittämisen”, t.s. loppujen lopuksi *puolueen* johtotehtävän puolueeseen kuulumattonien joukkojen suhteen. Täytyy käydä taistelua syndikalistista poikkeamaa vastaan, joka vie puolueen turmioon, ellei parannuta siitä lopullisesti.

Puolueemme sairautta yrittävät epäilemättä käyttää hyväkseen sekä Entente-maiden kapitalistit että eserrät — ensin mainitut uuden maahanhyökkäyksen ja jälkimmäiset salaliittojen ja kapinoiden järjestämiseksi. Se ei meitä pelota, sillä me liitymme lujasti yhteen, me emme pelkää tunnustaa sairautta, me käsitämme, että se vaatii kaikilta entistä suurempaa kurinalaisuutta, suurempaa kestävyyttä ja suurempaa lujuutta kaikilla toimipaikoilla. Puolue ei heikkene, vaan vahvistuu maaliskuussa pidettävään VKP:n X edustajakokoukseen mennessä ja sen jälkeen.

Tammikuun 19 pnä 1921

„Pravda” № 13,
tammikuun 21 pnä 1921
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Pravda” lehden tekstistä,
jota on verrattu kirjaseen: N. Lenin,
„Kriisi puolueessa”, 1921